

Sygn. akt V CSK 189/19

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa P. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko K. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 września 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 12 grudnia 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

2. zasądza od P. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. na rzecz K. S. kwotę 5417 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarżący wniósł o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), w którym, wskutek zmiany wyroku Sądu Okręgowego w W. , nastąpiło oddalenie powództwa o zapłatę bliżej określonej kwoty pieniężnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna to nadzwyczajny środek zaskarżenia o celu przede wszystkim publicznoprawnym. Celem tym jest zapewnienie jednolitości orzecznictwa oraz spójności i prawidłowości wykładni prawa. Realizacji powyższej funkcji służy uregulowana w art. 398⁹ k.p.c. instytucja przedsądu. Stosownie do ww. przepisu Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podejmowanie odrębnej decyzji w przedmiocie przyjęcia sprawy do rozpoznania ma również na celu realizację zasady szybkości postępowania oraz pozwala zaakcentować wysoce sformalizowany charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, o czym świadczą określone wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona (ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części), przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie, wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany, a także wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Nadto skarga kasacyjna powinna spełniać wymagania przewidziane dla pisma procesowego i być wzbogacona o bliżej określone odpisy (art. 398 § 3 zd. 1 *in fine* k.p.c.). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno korespondować z przesłankami określonymi w art. 398⁹ k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., II CZ 89/05).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz uzasadnienie skargi kasacyjnej stanowią niezależne elementy konstrukcyjne tego środka

zaskarżenia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 oraz 398⁴ § 2 k.p.c.), toteż konieczne jest ich wyraźne wyodrębnienie (por. post. SN z: 10 stycznia 2001 r., V CZ 189/02 oraz 23 stycznia 2008 r., II PK 278/07). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ma podstawowe znaczenie na etapie oceny dokonywanej w ramach przedsądu. Uzasadnienie takie powinno bowiem wyjaśniać, że przedmiotem badania przez Sąd Najwyższy powinna być skarga kasacyjna wywiedziona w sprawie, która została już rozpoznana i prawomocnie rozstrzygnięta przez Sądy powszechne. Z kolei uzasadnienie podstaw kasacyjnych służy innemu celowi, w postaci dokonania merytorycznej oceny zasadności skargi, co do której uprzednio stwierdzone już zostały podstawy do jej przyjęcia. Analiza tego uzasadnienia może być wprawdzie pomocna w rozważeniu, czy okoliczności sprawy świadczą o zaistnieniu skonkretyzowanych przez ustawodawcę przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jednak zasadniczy cel wywodów strony skarżącej jest w tym przypadku ukierunkowany na wyjaśnienie zaistnienia takich naruszeń przepisów prawa materialnego lub prawa procesowego, które uzasadniają wnioski skargi: o uchylenie zaskarżonego orzeczenia albo o jego uchylenie i stosowną do żądania strony zmianę.

Skarżący jako przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania wskazał oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Oparcie wniosku na tej przyczynie wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd II instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Składający skargę powinien zatem zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny tłumaczący, w czym wyraża się ta "oczywistość" i przedstawić odpowiednie argumenty (por. post. Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Oczywista wadliwość kwestionowanego orzeczenia musi przy tym występować w ramach podstaw skargi (por. post. Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2001 r., III CKN 557/01). Do przyjęcia sprawy do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd II instancji. Przepis stanowi bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga

kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., II CZ 89/2015).

Kasator wiązał oczywistą zasadność skargi z niewątpliwą trafnością zarzutów, a uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania sprowadzało się w zasadzie do powtórzenia motywów wspierających poszczególne - pozostające częściowo w relacji wzajemnego wykluczania się - zarzuty uchybienia przepisom prawa materialnego. Wywody skarżącego ograniczyły się przy tym do kilkakrotnego powtarzania, że treść umowy oraz przepisów jest jasna i jednoznaczna, a sam skarżący nie ma najmniejszych wątpliwości co do wywołania swoimi czynnościami korzystnych dla siebie skutków prawnych. Wbrew stanowisku skarżącego, przywołanie takiej argumentacji nie świadczy o tym, że skarga jest oczywiście zasadna, a w konsekwencji - że spełniona została przesłanka określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Okoliczność, że Sąd Apelacyjny nie przedstawił w swoim wywodzie szerszych rozważań na temat znaczenia odpowiednich postanowień umowy kredytowej, nie podważa doniosłości zapatrywania stanowiącego ośnowę rozstrzygnięcia kwestionowanego w skardze kasacyjnej. Wyrażone przez ten Sąd zapatrywanie zostało bowiem wsparte przytoczeniem treści umowy, świadczącej o przyjętej przez jej strony „procedurze rozwiązania umowy z powodu naruszenia jej postanowień przez kredytobiorcę”, a także opatrzone spójną, odnoszącą się do tych postanowień argumentacją wspierającą stanowisko o niewykazaniu, że doszło do zadośćuczynienia ww. „procedurze”, ze skutkiem ustania stosunku prawnego łączącego pozwanego ze swym wierzycielem.

Skarżący w istocie ograniczył się do wyrażenia niezadowolenia z rozumowania zaprezentowanego przez Sąd II instancji, lecz nie przedstawił we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania żadnych argumentów świadczących o tym, że kierunek wnioskowania Sądu był oczywiście błędny, a właściwa wykładnia oświadczeń woli stron oraz prawidłowa interpretacja przywołanych w skardze przepisów prowadziłyby do odmiennych wniosków. O oczywistej zasadności skargi nie świadczą także twierdzenia skarżącego, dostosowane do aktualnego kierunku sądowej analizy sprawy, że później dokonana czynność w postaci doręczenia odpisu pozwu o zapłatę doprowadziła do skutecznego wypowiedzenia umowy. Argumentacja ta nie mogłaby być skuteczna bez

uprzedniego przedstawienia racji uzasadniających oczywistą nietrafność przyjętej przez Sąd wykładni umowy, wskazującej na potrzebę złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy dopiero po wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległości, wraz z wyznaczeniem mu w tym celu odpowiedniego terminu. Finalnie wypada zauważyć, że za tezą o oczywistej zasadności skargi nie przemawia również zarzut naruszenia art. 5 k.c. Kasator nie wskazał bowiem, jakie przysługujące pozwanemu prawo podmiotowe miałyby być przedmiotem nadużycia. Nie sposób zatem uznać, by trafność tego zarzutu była widoczna *prima facie*, a ponadto skutkowałą oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że skarżący nie wykazał, by zachodziła określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przyczyna przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Z tego powodu na podstawie art. 398⁹ k.p.c. orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

jw

l.n